

Különös Kincsek

Püspökladányban hajdanán a Makkodi-csatorna és a vasútvonal ölelésében, akácfákkal körbenöve magasodott a Kincsesdomb, mint egy titokzatos óriás. Réges-régen, a török időkben Nyakvágó halomnak is nevezték. A 17. században II. Rákóczi György erdélyi fejedelem kegyvesztett lett a török szultánnál, aki Szeidi Mohamed budai pasát küldte ellene. A pasa a hadjárat közben felperzselte az útvába eső hajdúvárosokat, összefogdostatta a hajdú és kun kapitányokat, és ezen a dombon végeztette ki őket.

A 18. század elején megváltozott a domb neve. Mesélték, hogy egy juhász arrafelé legeltette nyáját,

és észrevette, hogy a kutyája a domb oldalából pénzerméket kapart ki. Jól megjegyezte a helyet, éjjelente a holdfényben sorra kiásta a régi érméket és a szűre ujjába rejtve hazahordta. Az árukból állatokat vásárolt és gazdag ember lett belőle.

A másik történet egy halászról szólt, aki cimborájával a domb melletti ér vízében halászgatott. A Makkodi-csatorna megépítése előtt bővizű, halakkal teli ér futott arrafelé. Mikor megunták a halászást, felmentek a dombra. Látták, hogy a domb oldalában nagy horpadás van, melynek üreg ásítózik a közepén. Gondolták, beleszúrják hálójuk rúdját a lyukba, hogy megszáradjon.

Mikor a rúd az üreg aljára ért, a mélyben megcsörrent valami. Azonnal arra gondoltak, hogy kincset találtak. Bemásztak az üregbe, amelynek akkora volt a bejárata, mint a kemence szája. Két alagút ágazott ki belőle, ezek a domb másik oldaláig húzódtak. Ástak, ástak több helyen is, de semmit nem találtak. Csalódottan ballagtak haza. A domb háborítatlanul, békésen trónolt a város határában egészen a 20. század közepéig. Ekkor felüljárót akartak építeni a város határában, melynek megépítéséhez rengeteg földre volt szükség. A domb földjét is fel akarták használni. El is kezdték a munkálatokat, és az egyik erőgép a földalatti alagútba csúszott. Kihívták a debreceni Déri Múzeum szakembereit, és ők fedezték fel, hogy a Kincsesdomb egy kurgán, amelyet temetkezési helyként használtak elődeink és még a honfoglalás előtti időkből származik. Ezeket a halmokat akkor még nem védte törvény, nem gondoltak rá, hogy kincsként megőrizték az utókor számára.

A régészek a kurgánon belül földfalú, alacsony járatokat találtak. Az egyik alagút oldalában nyugat-keleti fekvésben elhelyezve színes gyékényekbe csomagolt csontvázra leltek. A holttestet az úgynevezett katakomba temetkezés szerint helyezték nyugalomba, az elhunytat ülő helyzetben temették el. A régészek megállapították, hogy a sír időszámításunk előtt 2000-ből származhat, ami bizonyítja, hogy ezen a vidéken már ekkor is éltek emberek. Hazánkban addig még ilyen temetkezési módot nem találtak, de Európában is csak ritkán. A sírokra a következő nemzedékek újabb földréteget hordtak, és ők is ide temetkeztek. Ezt nevezzük rátemetésnek. A sírokban használati tárgyakat is találtak. Az ásatásokat 1970-ben befejezték, a ritka kincseket elszállították a múzeumba, a felüljáró megépült, a Kincsesdomb pedig eltűnt a föld színéről.

PÁNTI IRÉN

